

Censuur als exportproduct

Amerikaanse bedrijven maken software voor beperken gebruik internet

De Chinese machthebbers krijgen hulp uit de VS bij het afschermen van internet. Bedrijven als Google en Microsoft leveren er software voor. Ook Secure Computing verdient geld in China. „Wij hebben een bedrijf om software te verkopen. Niet om activist te zijn.”

Door onze correspondent
FREK STAPS

SAN JOSÉ, 18 APRIL. Ze hebben zelfs een bijnaam. 'The Internet Gang of Four'. Verreemd naar de Bende van Vier, de eens oppermachtige clan in China waartoe ook de vrouw van Mao behoorde. Google en Microsoft, Cisco en Yahoo. Allemaal Amerikaanse bedrijven die de Chinese machthebbers helpen internet af te schermen, gebruikers toegang te ontzeggen en critici de mond te snoeren.

Als deze bedrijven met gangsters vergeleken worden, dan is het Amerikaanse Secure Computing het vijfde lid van de bende. De enige redding voor Secure Computing is zijn onbekendheid. „Alles wat deze bedrijven doen heeft mijn belangstelling”, zegt Tim Steinkopf, financieel bestuurder van het bedrijf. „Wat zij in China doen, hoe dat hier in Amerika valt, dat alles beïnvloedt mijn speelruimte.”

Toen de bestuurders van de vier zich in het Amerikaanse Congres moesten verantwoorden, bleef Secure Computing buiten schot. De vier kregen voor hun daden in China de volle laag. „Schaamt u zich niet?” „U ontnemt dissidenten hun stem.” „Ik begrijp niet hoe u 's nachts de slaap nog kunt vatten.”

Steinkopf slaapt prima, zegt hij op het hoofdkantoor van Secure Computing. Terwijl hij al jaren doet waarvoor zijn vier branchegenoten zich moeten verantwoorden. Steinkopfs bedrijf exporteert censuur.

Secure Computing maakt softwarefilters, waarmee informatie kan worden weggefilterd. E-mails die bepaalde (onwelgevallige) woorden bevatten komen dan niet aan. Websites worden ontoegankelijk gemaakt. Berichten die via instant messengers zoals MSN Messenger of Skype worden verstuurd tegengehouden. Met zo'n filter krijgt iemand die in China zoekt op woorden als 'Tibet', 'Taiwan' of 'democratie' van de systeembeheerder te horen dat de informatie niet bestaat. Een groeimarkt, zegt Steinkopf.

Secure Computing is een bedrijf op leeftijd in de nog jonge technologiesector van Silicon Valley. Het was ooit onderdeel van het conglomeraat Honeywell, maar werd in 1989 afgestoten, ging naar de beurs en ontwierp in 1993 de eerste *firewall*, een beschermingsmuur op internet, voor de Amerikaanse overheid. De winst verdubbelde de laatste vijf jaar elk jaar, tot 109 miljoen dol-

Tim Steinkopf: „Softwarefilters zijn een groeimarkt.” (Foto Claudia van Rouendal)

Internetcafés in China zijn verplicht het surfgedrag van hun klanten te volgen en de informatie zestig dagen te bewaren. (Foto AP)

lar (89 miljoen euro) in 2005. Naast het hoofdkantoor in San José heeft het bedrijf vestigingen in Dubai, Hongkong en Shanghai.

Meer dan de helft van Steinkopfs inkomsten komt uit de VS. De Amerikaanse overheid is klant, evenals „het overgrote deel van de vijftig grootste bedrijven”. China en Japan zijn samen goed voor 10 procent van de omzet. De Chinese klanten van Secure Computing zijn overheidsorganen in de transport- en telecombranches. Specifieker wordt Steinkopf niet.

Sinds bekend is geworden dat zowel de Chinese als de Iraanse overheid gebruikt maakt van Smartfilter, het paradepaardje van Secure Computing, ligt ook Steinkopfs

bedrijf onder vuur. The Open Net Initiative, een samenwerkingsverband van de Universiteit van Toronto, de Universiteit van Cambridge en Harvard, ontdekte onlangs dat Iran software van Secure Computing gebruikt. „Het bedrijf is medeschuldig aan het voortbestaan van dit soort regimes”, concluderen de onderzoekers.

Het is voor Amerikaanse bedrijven verboden zaken te doen met Iran. Eerder stelde Secure Computing dat het in Iran waarschijnlijk om illegale software gaat. Het filtersysteem in China is nog geraffineerder, stellen de universiteiten in hun onderzoek. Met dank aan Smartfilter van Secure Computing.

Wat vindt Steinkopf van de beschuldiging

Internetverkeer bij wet gecontroleerd in China

China is momenteel met 111 miljoen gebruikers de grootste internetmarkt na de VS. Nergens wordt internetverkeer zo gecontroleerd als in China. Talloze overheidsorganen en duizenden ambtenaren zijn bij het filteren betrokken. Websites, weblogs, e-mails, discussiefora van universiteiten, ze worden allemaal in de gaten gehouden en gecensureerd.

Volgens onderzoekers van Harvard en de universiteiten van Toronto en Cambridge wordt een heel spectrum van websites geblokkeerd: van pornografie tot oppositiepartijen, van de onafhankelijkheid van Taiwan tot de homepage van de Britse nieuwsorganisatie BBC.

De controle zelf is ook divers: niet alleen filteren Chinese zoekmachines zelf de zoekresultaten en worden sommige pagina's niet weergegeven, ook zijn internetcafés, een belangrijke toegang tot het net voor veel Chinezen, bij wet verplicht het surfgedrag te volgen en de informatie zestig dagen te bewaren.

dat in Iran en China zijn software voor censuur wordt gebruikt? „Daar vind ik niets van.” Waarvoor zou hij zijn software graag gebruikt zien? „Dat kan me niet schelen. Onze programma's zijn in te stellen zoals de koper het wenst. Wij hebben een bedrijf om software te verkopen. Niet om activist te zijn.”

China is inmiddels de grootste internetmarkt ter wereld na de VS. Google presenteerde vorige week in China een gefilterde Chinese versie van de zoekmachine met een eigen Chinese naam. „Het zou arrogant zijn om hier zaken te willen doen en tegelijkertijd [China] de wet te willen voorschrijven”, zei Google-bestuurder Eric Schmidt bij de voor Google feestelijke gelegenheid.